

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26 Eylül 2021
Sayı : 499

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hızlı bir şekilde gelişen bilişim teknolojileri her geçen gün yaşamın içinde daha fazla yer almaktadır. Sınırları ortadan kaldıran ve iletişim çağının kapısını aralayan bu sistemlerin karşısında hiçbir şekilde durulamamaktadır. Getirdiği bir çok yararın yanı sıra bu sistemler aynı hızla bir takım olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Özellikle elektronik para sistemleri, verilerin takibi anlamında denetlenebilir bir yapıya sahip olmadığından bilişim suçlarının işlenebilirliğine mekan yaratabilir durumdadır. Özellikle gençlerin, sanal bahis, kumar, ponzi gibi suç geliri elde edilen uygulamalardan korunma yollarının belirlenmesi, bilişim yoluyla işlenen suçların oranlarının düşürülebilmesi için gereken önlemlerin alınması, elektronik ortamda gerçekleşen para dolaşımının denetiminin güçlendirilmesi için gereken çalışmanın yapılması, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98. İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Özgür Ceylan
Çanakkale Mv. Mahmut Tanel

Eylem Ertuğ
Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizdeki yüksek enflasyon, düşük gelir, işsizlik, geçim sıkıntısının giderek artması gibi nedenlerle milyonlarca insan artık daha kısa yoldan para kazanmanın yollarını aramaktadır. Pandemi ve sonrasındaki ekonomik kriz sebebiyle orta gelirli ailelerin yoksullaşması, eve kapanan gençlerin sosyal medya/ internet kullanımının artması, panik ve bilinmezlik havası daha fazla insanı online yollarla para kazanmaya yönlendirmiştir. Kısa yoldan hızlıca para kazanmanın en basit yolu olarak da, sanal bahis, kripto para, sanal kumar gibi denetim mekanizması olmayan yurtdışı menşeli bir takım yöntemler kullanılmaktadır.

Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun (MASAK) araştırmasına göre 2022 yılında ülkemizde 18-50 yaş grubunda 150 Milyar TL'lik yasa dışı bahis oynanmaktadır. Sanal bahis, sanal kumar en çok 20-30 yaş arası gençlerde yaygınlaşmıştır. Sanal bahis sitelerine para aktarımı ise çok büyük oranla elektronik para sistemleri üzerinden yapılmaktadır. BDDK'nın yasadışı bahis/kumar oynayanların kredi kartı kullanımını engelleyen düzenlemeleri ile birlikte kumar/bahis oynamaya devam etmek isteyenler ve aynı zamanda bu alışkanlıklarının aile bireyleri tarafından izlenmesini önlemek isteyenler, kumar ve bahis sitelerine para yatırmak için ön ödemeli elektronik para kartları, elektronik para sistemlerin kullanılmaktadır.

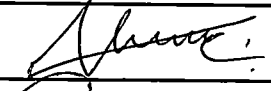
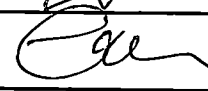
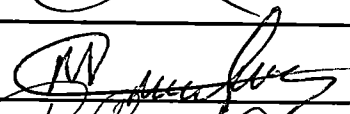
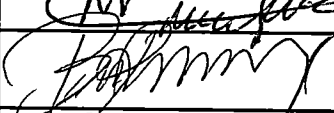
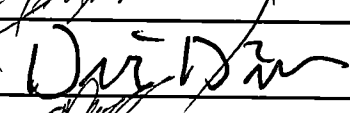
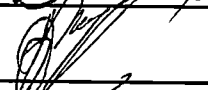
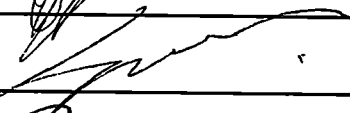
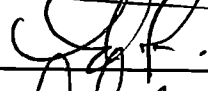
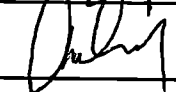
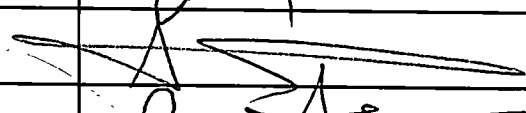
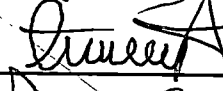
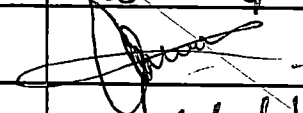
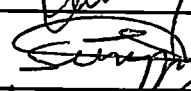
Elektronik para özellikle küçük ölçekli ödemelerde hızlı bir ödeme aracı olma özelliğiyle nakit ve kredi kartı ile ödemelerin alternatifi olarak kullanılmaktadır. Elektronik paranın avantajları, finansal risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması, taklit edilebilme zorluğu, paranın dolaşım hızını artırması, birden fazla ülke parasının taşınabilirliği, ödemelerin yüz yüze yapılma zorunluluğunu ortadan kaldırışı, sadece bir uygulama üzerinden hesap açılarak kullanılabilirliği, vergi yükümlülüğünün bulunmaması şeklinde sıralanabilir. Ancak, uygulama üzerinden açılan hesap, silindikten sonra geçmiş verilere ilişkin hiçbir bilgiye ulaşılamamaktadır. Bu da vergi kayıp ve kaçaklarını kolaylaştırabilmekte, çalınma ya da yasal olmayan kullanım sonucunda ortaya çıkacak olan finansal kayıp riskine karşı korumasız bir durum yaratmaktadır. Özellikle de işlemlerin izlenemez hale gelmesi ve işlemlerin çok hızlı hareket eder hale gelmesiyle bu sorun doğmuştur. İzlenemezlik özelliği bilişim yoluyla işlenen ekonomik suçlara mekan yaratmaktadır. Örneğin, sanal bahis ve kumar paraları, banka hesapları, elektronik banka hesapları ve kripto para hesapları arasında teknik takibe takılmamak için seri bir şekilde havale yöntemiyle aktarılmaktadır.

Elektronik paranın yaygın kullanımı ile özellikle de ağ tabanlı elektronik para kullanımı sonucu yasa dışı ekonomik faaliyetlerin internet üzerinden yürütülmesi tehlikesi söz konusudur. Zira OECD üye olan/olmayan ülkeler arasında geriye dönük veri izlenilebilirliği açısından fark bulunmakta ve çoğu yasa dışı bahis faaliyeti de OECD üye olmayan ülkeler üzerinden yönetilmektedir.

Bununla beraber, elektronik para hesapları gençlerden bedel karşılığında kiralanarak bu hesaplar üzerinden para akışı sağlanmaktadır. Böylece gençlerimiz yasa dışı faaliyetlerin içine düşmektedir. Türkiye’de ek bir uzantıyla yasa dışı bahis ve kumar oynatılan siteler genellikle yurtdışından yönetildiğinden, kim ya da kimlerin bu kiralama faaliyetini gerçekleştirdiği tespit edilememektedir.

Elektronik para gelişmelerine bakarak gelecekte kağıt paraya bir alternatif ödeme aracı olarak gelişeceği söylenebilir. Gelişen bilişim sistemleri ve teknoloji ile birlikte elektronik para daha da yaygınlaşacak ve yeterli güvenlik ve denetim önlemleri alınmadığında suça konu faaliyetler rahatlıkla gerçekleştirilebiliyor olacaktır.

Sonuç olarak, bilişim sistemlerindeki gelişmeler, özellikle elektronik paranın kullanımının yaygınlaşmasıyla başta gençler olmak üzere milyonlarca kişiyi suç ekonomisine dahil etmektedir. Artan yoksulluk, işsizlik, düşük gelir kişileri kısa yoldan para kazanma yöntemlerine yönlendirmektedir. Özellikle gençlerin, sanal bahis, kumar, ponzi gibi suç geliri elde edilen uygulamalardan korunma yollarının belirlenmesi, bilişim yoluyla işlenen suçların oranlarının düşürülebilmesi için gereken önlemlerin alınması, elektronik ortamda gerçekleşen para dolaşımının denetiminin güçlendirilmesi için gereken çalışmanın yapılması, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Meclis Araştırma Komisyonu kurulması zaruri olmuştur.

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Deniz Yavuz Yılmaz	Zonguldak	
Ali KARAOĞA	Uşak MV.	
Töçer Aşer	Bolu MV.	
Mehmet TAHTASIZ	Sorum MV.	
Bekir BAŞEVİREN	Mariye MV.	
Deniz Demir	Ankara MV.	
Ömer Fethi Güner	Niğde MV.	
Serkan SARI	Zonguldak MV.	
Mehmet Gökçe	Kırıkkale	
Orhan SOMER	Adana	
Tahsin BECAN	Yalova	
Ayhan BARUT	Adana MV.	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir MV.	
GİZEM ÖZCAN	Manisa MV.	
ULAS KARASU	Sivas MV.	
Orhan SARIKAL	Bursa MV.	
Süreyya Öner ÖZGÜ	Muğla MV.	
Ali Ciler	Kocaeli	